

Anarkisten

Utkommer vær 14. dag

Abonnement mottages paa alle innen- og utenlandske postkontorer samt i Akersgaten 73 b, indre gaar, Kristiania.

Koster 60 øre kvartalet

Redaktør: KRISTOFER HANSTEEN, Vibes gate 8, 3. etg.

Fredag den 15. april.

Kan verden eksistere uten penge?

Vorfor bruker folk penge? For at varerne kan komme fra frembringer til forbruker. Kan ikke dette ske uten penge? Selvfølgelig. Vorfor baker en baker brød? For at han ved sit arbeid kan skaffe sei en saa god tilvarelse som muli. Vorfor dypper en fyrstikarbeiderske fyrstikkbunterne saa at der kan komme tænsats paa fyrstikkerne? For at hun kan skaffe sei en saa god tilvarelse som muli. Vorfor pløier en lanarbeider eller en bonne joren? For at skaffe sei en saa god tilvarelse som muli. Vorfor laver en kome mat og haaller værelserne rene? For at hun kan skaffe sei en saa god tilvarelse som muli. Den beste tilvarelse vil de alle ha, vis vær af dem kunne faa saa meget, som han eller hun trængte av de produkter, som de andre frembringer; fyrstikarbeidersken ville ha det got, om hun kunne faa saa meget som hun trængte av det brød, som bakeren baker, saa meget som hun trængte av alle de produkter, som bonnen og lanarbeideren frembringer, smør og ost, melk og kjøt; bonnen og lanarbeideren ville leve best, om de kunne faa saa meget som de trængte av de fyrstikker, som fyrstikarbeidersken laver, av det brød, som bakeren baker, og om hans kone ikke behovet at jøre flere ting til husets behov, ten at hun rak at haalle huset rent, lave maten go og altid haalle mannens klær hele, og konen ville leve best, om hun kunne faa saa meget som hun trængte av det de andre frembringer; og saaledes med alle andre folk ossaa, som frembringer alle mulie andre varer eller har andre besjæftigelser. — Nu kan ikke fyrstikarbeidersken faa saa meget, hun vil ha, av de varer bonnen og lanarbeideren og bakeren og alle de andre frembringer, og bonnen og lanarbeideren eller konen kan heller ikke faa saa meget de vil ha av det fyrstikarbeidersken og alle de andre frembringer og saaledes med alle andre, som

jør andre ting, ossaa. Og naar de er arbeidsløse, faar de ikke noe av noen tiag. Fordi der forlanges penge for alle ting, og av penge har lanarbeideren og bonnen og fyrstikarbeidersken og konen og alle de andre ikke saa mange, at de kan betale alle de varer de trængter, naar de har arbeide, og naar de er arbeidsløse har de slet ingen penge. Og ikke er det got at tænke ut, vordan de skulle faa saa mange penge heller. For at lanarbeideren og fyrstikarbeidersken og alle de andre skulle faa saa meget, som de trængter av alle ting, maatte der ikke forlanges penge for tingene; men da maatte de ikke forlange pnnge for sit eget arbeide heller. Og da ville verden eksistere og eksistere meget bedre æn for ossaa.

Vore fagforeninger kontra politik.

Alle de, der interesserer sig for fagforeningernes væxt og trivsel vil være kjendt med det fænomen, der nylig har vist sig inden foreningernes ramme, og som har været gjenstand for timelange diskussionsmøder i «det norske arbeiderparti». Det er den tanke, der har besjælet nogle af de gamle erfarne fagforeningsmedlemmer, at partipolitiken spreder og lammer foreningernes kræfter, idet den paatrykker dem sit stempel og fordrer samme politiske troesbekjendelse af alle medlemmer. De har maaske endog saa tildels indset, hvor umulig politiken praktisk taget er som middel til at naa de maal, en fagforening sætter sig; men gaar man ud fra, at dette er deres standpunkt, er det unægteligt, at de har slaet sig selv i ansigtet. Det kom saa overvældende pludselig, dette forslag om en «upolitisk» landsorganisation, det slog ned som et lyn i de orthodoxe socialdemokraters leir, der, hvor man aldrig var vandt til opposition, og det fremsat i en tvetydig form, saa det er ikke at undres over, at partiets autoriteter reiste sig i hellig harme og — skræk. En bogtrykker udtalte i sin nidkærhed, at det at svigte den socialdemokratiske troesbekjendelse var det samme som at dræbe sin egen moder, og det var der vel ingen, der vilde gjøre. Han glemte, at denne fagforeninger-

nes moder (socialdemokratiet) havde overlevet sig selv, at naar hun nu stedtes til hvile af fagforeningerne med tak for det, hun en gang havde udrettet, ikke ved sin politik, men ved den agitation hun udfoldede, og som hun den gang var ene om, da var det noget naturligt, det kunde ikke være andet; hun er jo kun tilstede som gjenganger, søgende at holde sig oppe paa fortiden. En cigarhandler, der pleiede at betragte sig som menighedens rette skolelærer, indskjærpede paa et af diskussionsmøderne gjentagne gange forsamlingen «den socialdemokratiske ABC» som han sagde. Han advarede dem mod at spille «falsk», de maatte jo kunne «noderne» nu, han havde jo tusinde gange for fortalt dem, hvorledes de skulde tænke. Det forslag, der forelaa til en «upolitisk» landsorganisation» hvilede ikke paa et videre logisk grundlag. Ved flygtig at se paa foreningens navn faar man jo indtrykket af, at det skal betyde politikens udeladelse af fagbevægelsen, men var det hensigten at naa et stykke frem paa denne vei, da bliver midlerne, forslaget peger hen til, ikke meget skikerede til dette. Meningen med denne «upolitiske» organisation var kun den at samle alle de politiske fagforeninger, af hvilken farve de end var, under én hat, og saa skulde fordrageligheden og fællesarbeidet komme af sig selv! De mente det maaske godt — saa inderlig godt med dette forslag, de havde, som gode fagforeningsmedlemmer, der i en aarrække havde arbeidet for og interesseret sig levende for organisationen, gjort den erfaring, at politiken havde ødelagt og hæmmet saa meget liv, forkvaklet og forbitret saa meget godt, og nu vilde de forsøge at bøde herpaa. Men autoritetstroen, de politiske teorier, de blev siddende i maven paa dem, for dem kunde de ikke frigjøre sig. De troede endnu, hvad «Social-Demokraten» forleden skrev, at staten var at ligne ved en gammel doktor, der var den eneste, som kunde lindre og læge samfundets brøst; glemte man at se op til ham og søge hans raad, da kom alle ulykkerne over menneskeheden. De troede det, uagtet denne læge — desværre — har forgiven saa mangt et menneske med sine giftige mediciner. Derfor hjalp den dyrekjøpte praktiske erfaring dem heller ikke. De forleiftede sig paa en opgave, de selv ikke havde den rigtige forstaaelse av, og socialdemokraterne staar med seirens laurbær i hænderne, de har reddet fagforeningernes parti-tyrani. Er

[illegible]

Axel Bech

den 13de mars 1848

til stilstand

Reverer

gi sin forth

jo kun ha

...drog

liten lyst

alle santi

redaktører.

else for c

Steg ned

styriert o. s.

arbejderne

in i begi

ling.

by.

er blev b

hele natten

ikt for de

ge in 1818

spise dere

enfor den

2

ert længe

blit skuře

ger i den k

jangi boru

i Houston, Texas, endel musikere, der tok sei fore at skaffe de nødlidende enker og børn efter de myrdede en liten glæde til juledagene. De samlet hundrede dollars; da de ikke kjente noen annen adresse, sendte de pengene til firmaet Calvin, Pardee & co. i Hazleton, hos hvilket en stor del av de skutte grubearbeidere hadde staatt i arbeide, og anmodet dette firma om at dele summen ut blant de efterlatte. Firmaet erklærte sei villi der-til og foretok ossaa utdelingen, men ikke uten først at trekke av, vad der i firmaets bøker sto opført som tilgodehavende av de myrdede grubearbeidere for levnetsmidler og materialier, som disse i sin tid hadde tat op paa løn i kompani-butikkerne.

Med resten — det blir vel en eller to dollars paa hver enke — kunne nu de stakler feire «glad jul».

Hadde disse musikere i Houston kjent de pensylvanske kulbaroners sanne karakter, og særlig om de hadde kjent til, at søn av den ene av firmaets innehavere, Pardee, var en av de deputysheriffer, som skjøt grubearbeiderne ned som gale hunner, saa ville de vist ha vinket sei vel for at overlate dette firma fordelingen av pengene. Men disse musikere er folk, som ænnu tror paa menneskelighet og menneskeli medlidendhet. De har ænnu ikke lært, vilke uhyrer, profitbejæret avler, ikke faat erfare, at at Amerikas utbytterklasse har tat al menneskelighet.

Forhaabentlig lærer de og lærer andre av denne begivenhet.

Domela Nieuwenhuis er utskilt av redaktionen for «Recht voor allen» og utgir nu et nyt blad, «De freije Socialist».

Ilfjor haalt det revolutionære parti i Hollan en kongres. Dette parti har i adskillie aar vært meget talri, har havt større tilslutning blant proletariatet æn noen annen retning. Det har haalt politisk aktion for unyttig, og der har næppe været noen større arbeidermasse, vor man saa ofte traf anarkistisk sindelag. Imidlertid var der noen, som efterat den almindelie stemmeret for et par aar siden blev inført i Hollan, hadde set paa det, at saa mange mennesker læser referaterne fra parlamentsdebatterne. De fik lyst til at ha en man, som kunne uttale deres meninger i denne forsamling, forat man saa kunne tappe visdoms-orene ut av ham, som man taper vin av en tønne.

I den anledning blev der ingit et forslag til kongressen om at man aassaa kunne være medlem av partiet, om man deltok i de politiske valg. Det forslag blev vedtat. Domela Nieuwenhuis saa, at dette blev forhykklet: Man var anarkister og var dog i samme parti som folk, der valgte lovgivere; man hævdet den individuelle frihet og gav dog til-ladelse til, at noen utvalgte enkelte, som de gav adgang til at ta beslutninger for hele folket og jennemføre disse med statens volsmaskineri — og tilladelsen gav man i frihetens navn.

Han sjønte nu, at partidannelse ikke duede. Man danner parti, fordi man tror, at man kan udrette mer, naar man er mange og kan prange med det store tal, og forat man saa ikke skal miste uoen av dem, som jør tallat saa impo-

nerende, saa tar man beslutninger, som lammer og nmyndijør en selv. Nieuwenhuis melte sei saa ut av partiet og sa, idet han gik. at det var hans mening, at partidannelse ikke duede, men at der kun kunne utrettes noget ved individuelt frit virke.

Efter dette blev han utskilt av redaktionen for «Recht voor Allen» og har nu grunnet sit eget blad.

Menneskeaaanden — *vid* er dens flugt, hvor er vel grænsen for tankens vidder, grænsen for menneske-snillets frugt gennem de kommende fremskridts-tider.

Menneskeaaanden — *dybt* kan den gaa, hjerte mod hjerte jo ofte banker i salig fryd. Blande de maa alt hvad der rummes i menneske-tanker.

Følende, tænkende menneske-sjæl, frie barn af den jord du betræder, du blev en stakkars husvild træl, der over din tabte frihed græder!

h.

Zola. «Aurore» offentligjør enar-tikel af Zola under overskriften: «*Ny Skjændsel.*» Zola beklager sig deri over, at man for at domme ham har utdraget tre linjer av hans artikel *F'accuse* uten at anse det for nødvendi at skaffe lys i Dreyfusaffæren. Han ser i denne manøvre et bevis for, at man frygter sandheten og erklærer, at det vil vække hele verdens avsky. Intet vil kunne unnertrykke sanheter, der tilsidst skal triumfere.

Zola og Clemenceau har meddelt den offentlig anklager, at de har til hensigt at føre bevis for sandheten av samtlie i artiklen «Jei anklager» fremførte beskyldninger, da disse staar i umiddelbar forbindelse med den paatalte passus. Til bevisførelsen skulle der avhøres 128 vidner foruten samtlie unner første proces avhørte vidner.

Fru Eleanor Marx-Aveling. Karl Marx's datter, har tat sei av dage ved gift. Hun var bekjent fra sin op-træden paa de siste internationale arbeiderkongresser og for sin agitation for den marxistiske socialisme i Englan.

Stor kulgrube-streik i Englan.

Som korteli melt er der utbrut streik blant grubearbeiderne i det sydlie Wales og i nabo-grevskapet Moumouth-shire. Streiken omfatter allerede henved 70,000 man, og alt tyder paa, at de streikendes tal vil stige ænnu høiere. Det omtalte distrikt tæller med et runt tal 130,000 grubearbeidere, der siden 1876 for største delen lønnes efter en saakallet glidende løntarif.

Denne løntarif er stridens hoved-punkkt. I aarevis har arbeiderne kjæmpet mot den, uten at de, væsentli av mangel paa en go organisation, har kunnet faa den avskaffet eller grundt forandret.

Gid nu arbeiderne her i lan-net vil skyte sammen penge paa arbeidsstederne og senne av sine foreningskasser *straks* og ikke som ved maskinarbeiderlockouten vente saa længe dermed, som til arbeids-

tansningen har været saa længe, at arbeiderne ikke kan holle ut saa længe som til at de vinner.

Det frie samfun, av *John Most*, med tillæg av Kristofer Hansteen, faaes hos Kristofer Hansteen, Vibes g. 8 IV for 5 øre eller mot insennelse av 10 øre i frimærker.

Ivar Mortenson:

Freedom

Tidsskrift for sjølvstyre aa sjølv-hjelp, 6—8 hefte om aare (minst 12 store ark) kan tingas paa alle posthus aa i eksped. Oslo prenteverk, Akersgata 73 b, Kristiania. 2 kr. aare. 1ste hefte aa faa serskilt for 50 øre i eksped.

Tilsente bøker og aviser:

Klassen-Justiz und Entmündungs-Unfug

av
dr. med. Hermann Sternberg

(*Adolf Brandes* forlag,
Berlin-Neurahnsdorf).

Les temps nouveaux (Paris).

Der Sozialist (Berlin).

Der arme Konrad (Berlin).

Anarkistiske aviser og tidsskrifter:

Freedom, Kristiania, Akersgaten 73b.

Der Socialist, Berlin, N. O. Elisabeth Strasse 66, vorn II Tr.

Der arme Konrad, ukeblad for det arbejdende folk, Bertin, NO., Elisabethstrasse 66.

Les Libertaire, Paris, 5 rue Briquet.

Le Temps nouveaux, Paris, 140 rue Mouffetard.

Le père Peinard, Paris, 15 rue La-vieville.

Freedom, London W. C., 7 Lambs Conduit Street.

L'Agitatione, Ankona, Italien.

De frije Socialist, Hollan.

De aviser, til vilke dette blad blir sent, anmodes om at senne bytte-exemplarer.

Die Zeitungen, zu welchen dieses Blatt geschickt wird, werden aufgefordert, Tauschexemplare zu schicken.

Redactions of journals, which receive «Anarkisten», are requested to send their journals as exchange.

Arbeidsløse kan abonnere paa dette blad uten at betale kontingent for den tid, de er uten arbeide.

Oslo prenteverk.